

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВ ТА МЕХАНІЗМИ ЇХ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ

В сучасних умовах управління фінансовими ризиками підприємств та механізми їх нейтралізації є особливо актуальними. Адже саме вони відіграють особливу роль у фінансовій діяльності, забезпечують стабільне та ефективне здійснення всіх цілей підприємства в процесі його розвитку.

Проблемами управління фінансовими ризиками опікувались відомі вчені - аграрники Малік М. Й., Дем'яненко М. Я., Лупенко Ю. О., Гришова І. Ю., Непочатенко О. О., Бечко П. К, Крюкова І. О., Дмитренко А. І., Топіха В. І., Наумов О. Б, Хома І. Б., Шабатура Т. С., Стоянова - Коваль С. С., Островська І. П. та інші.[1-5]. Основною метою управління фінансовими ризиками є забезпечення фінансової безпеки підприємств, що супроводжується такими основними заходами: виявлення та прогнозування сфер діяльності, що є ризиковими; об'єктивна оцінка певних ризикових подій та пов'язаних з ними можливих фінансових втрат; забезпечення мінімізації впливів ризикових операцій на фінансову діяльність підприємства. Управління фінансовими ризиками підприємств включає в себе наступні етапи (рис. 1):

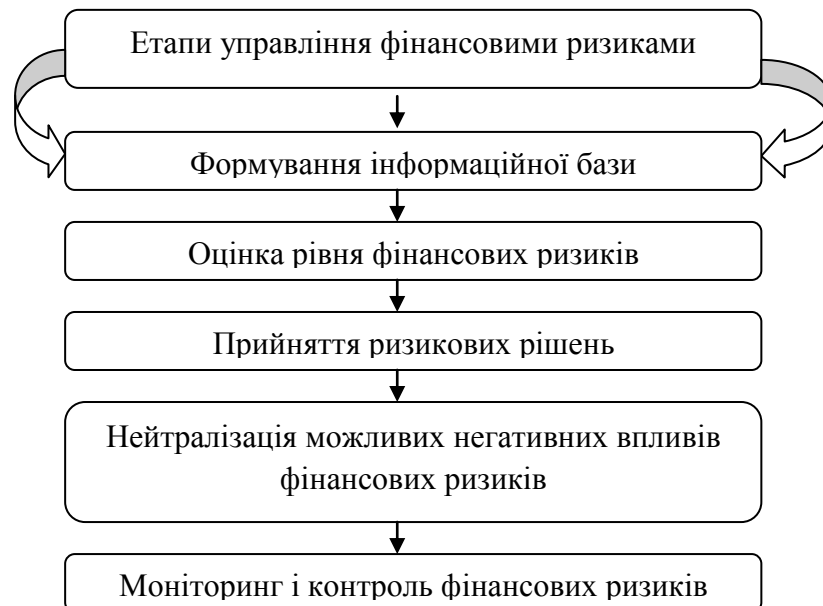

Рис.1. Етапи управління фінансовими ризиками [1, с. 578]

Механізми нейтралізації фінансових ризиків полягають передусім в ефективній оцінці фактора ризику, його рівня, з метою розробки системи заходів щодо мінімізації негативних наслідків для фінансової діяльності підприємства. В системі методів управління фінансовими ризиками вагоме значення відіграють внутрішні механізми їх нейтралізації, до

яких відносять методи та заходи мінімізації негативних впливів наслідків ризиків, що обираються і здійснюються в межах самого підприємства. Система внутрішніх механізмів нейтралізації фінансових ризиків ґрунтується на використанні таких методів:

- уникнення ризику (розробка заходів внутрішнього характеру, що повністю виключають певний вид ризику);
- диверсифікація (нейтралізація негативних фінансових наслідків специфічних видів ризиків, мінімізація портфельних ризиків);
- хеджування (використання будь – яких механізмів щодо зменшення ризику можливих фінансових втрат).

Крім внутрішніх механізмів нейтралізації фінансових ризиків виокремлюють такий аспект, як страхування фінансових ризиків. Сутність страхування фінансових ризиків полягає в захисті майнових інтересів підприємств при настанні страхової події спеціальними страховими компаніями за рахунок страхових внесків. В процесі страхування підприємство отримує повний захист за всіма видами його фінансових ризиків. Перед укладанням договору щодо страхового захисту підприємству необхідно в першу чергу визначити об'єкт страхування, а саме види фінансових ризиків, за якими воно має намір забезпечити зовнішній захист.

Управління та нейтралізація фінансових ризиків підприємств можлива як шляхом встановлення та використання внутрішніх фінансових нормативів щодо здійснення певних фінансових операцій або фінансової діяльності підприємств в цілому, так і використання зовнішнього страхування. Отже, страхування належить до стадій виробництва, розподілу, обміну, споживання. Без нього неможливо ефективно забезпечити безперервність процесу виробництва матеріальних благ, підтримувати належний рівень життя людей.

Література

1. Бланк І.О. Фінансовий менеджмент : Навчальний посібник. – К.: Ельга 2008. – 724 с.
2. Клапків М. С. Страхування фінансових ризиків. – Тернопіль: Економічна думка Карт-бланш, 2002. – 570 с.
3. Грачов В. І., Коюда Т. П. Класифікація ризиків та управління ними // Фінанси України (укр.). – 2002. – № 10. – С.56-61.
4. Гришова І.Ю. Розробка заходів управління ризиками фінансової безпеки підприємства. / І.Ю. Гришова, Т.С. Шабатура // Вісник Сумського національного аграрного університету: науково-методичний журнал. Серія: фінанси і кредит. №2 (33), 2012. – с.15-21.
5. Фурман В. Необхідність страхування та його роль в економіці // Економіст. – 2007. – № 5 – С. 43 – 45.